

Advies

Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans - naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland'

Doelenboom

Programma	3	Mooi en gastvrij Texel
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.2	Texelse kernwaarden behouden

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans - naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland' vast te stellen.
2. Het college opdracht te geven hiervoor een eerste uitvoeringsagenda (2021-2023) op te stellen waarin de volgende zaken prioriteit hebben:
 - a. Het opstellen van een paraplu-bestemmingsplan Toeristisch Toekomstplan waarin regelgeving wordt aangepast en aangescherpt, waaronder:
 - afwijkingsbevoegdheid opnemen voor omzetting kampeermiddelen naar zomerhuizen bij verblijfsrecreatieve terreinen en omzetting van verblijfsrecreatieve gebouwen
 - heldere regels en meetbare criteria logies met ontbijt
 - herijking van aantal definities (denk aan termen als kampeermiddel, ondergeschiktheid, reëel agrarisch bedrijf)
 - stolpenregeling en andere regelingen die leiden tot uitbreiding van slaappleatsen en mogelijke extra versterking
 - b. Het actualiseren van de planologische slaappleatsenregistratie en hierin ook de logies met ontbijtadressen op te nemen.
 - c. Het toepassen van de mogelijkheden in de Wet toeristische verhuur van woonruimte met als eerste stap het invoeren van een registratieplicht voor alle woningen die een vorm van toeristische verhuur aanbieden (logies met ontbijt, maar ook tweede woningen die recreatieve verhuur mogen aanbieden) via het wijzigen van de Huisvestingsverordening. En vervolgens inzetten op een handhavingstraject.
 - d. Voorzienbaarheid creëren met een goede overgangsregeling (tenminste één of meerdere jaren) bij aangescherpte regelgeving na het officieel bekend maken van het nieuwe beleid.
 - e. Dialoog en samenwerking met stakeholders voort te zetten in een structureel overleg 'Toeristisch Platform' waarbij andere genoemde zaken in het Toeristisch Toekomstplan in gezamenlijkheid verder kunnen worden uitgewerkt.
3. De nota verblijfsrecreatie 2016 - De Texelse Maat voor een zonnige toekomst in te trekken

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☒ Ja ☐ Nee
Juridisch	☒ Ja ☐ Nee
Beleid	☒ Ja ☐ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☒ Ja ☐ Nee
Structuurvisie	☒ Ja ☐ Nee
Regie	
Zaaknummer	3032465

Bijlagen

1. Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans' - naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland
--

Toelichting

In het coalitieakkoord 'Balans brengen' is opgenomen dat er een integraal Toeristisch Toekomstplan met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur moet komen. Daarbij werd gevraagd om speciaal aandacht te hebben voor dagtoeristen, mobiliteit en de toegankelijkheid van Texelse (buiten)gebieden. In het addendum van de nieuwe coalitie in oktober 2020 is daaraan toegevoegd dat er ook onderzocht moet worden hoe de verdere toeristische versterking op het eiland kan worden afgeremd.

In 2019 en 2020 is de inventarisatiefase gehouden (inwonersbelevingsonderzoek, dorpenronden en Actieplan Toerisme met aanbevelingen voor acties). 2021 is vooral benut om een verdiepingsslag te maken door met veel mensen te spreken en beleid en regelgeving tegen het licht te houden: wat gaat goed, waar zijn er knelpunten, waar willen we naar toe in de toekomst? In dit Toeristisch Toekomstplan is de richting aangegeven om het toerisme in goede banen te blijven leiden. Duidelijk is dat de grens in verdere (ruimtelijke) groei is bereikt. Uitbreiding is niet gewenst. Dat is wat anders dan nog 'groeien' in kwaliteit of gastvrijheid. Het is nu vooral zaak om maatregelen te nemen die het gevoel van drukte en overlast verminderen. De zes strategische pijlers en de daarbij genoemde adviezen in het rapport bieden het raamwerk hiervoor. Voor de gemeente Texel zitten de eerste prioriteiten in het aanpassen of aanscherpen van regelgeving. Hiermee ontstaat er een eerlijk speelveld voor alle partijen welke helder en goed controleerbaar is. Voor veel andere zaken is het een samenspel tussen ondernemers, diverse organisaties, VVV en inwoners, vaak ook in samenspraak met de gemeente.

Dit Toeristisch Toekomstplan is tot stand gekomen dankzij de inbreng en expertise van veel verschillende mensen vanuit allerlei achtergronden op het eiland, maar ook van de overkant. Hiermee is voldaan aan de opdracht van 'integraliteit' en is er ook draagvlak gecreëerd door de pijlers en adviezen te spiegelen met een brede klankbordgroep.

Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans - naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland'

Samenvatting

Het Toeristisch Toekomstplan geeft richting aan het toeristisch beleid tot 2030. Voor 2030 is de ambitie dat toerisme en recreatie waarde toevoegen aan de Texelse samenleving en onderscheidend zijn: Texel heeft daarbij haar geliefde karakter, met haar eigen identiteit en uniciteit, behouden en zelfs duurzaam verbeterd. Texel is in 2030 een fijn eiland waar het heerlijk is om te wonen, te werken en gastvrij bezoekers te ontvangen.

Om de balans te verbeteren tussen inwoners (leefbaarheid) en bezoekers (toerisme) zijn strategische keuzes nodig. Ook om het gevoel van drukte en overlast te verminderen. Helder is in ieder geval dat de grens in de groei van toerisme is bereikt: of dat nu is in het aantal recreatieve slaappleatsen, het aantal tafels in een restaurant of het aantal auto's op het eiland. Verdere uitbreiding wordt door stakeholders niet gewenst. Er is veelal al tekort aan gekwalificeerd personeel en huisvesting hiervoor. Dat is wat anders dan 'groeien' in kwaliteit of gastvrijheid. Veel gaat ook wel goed op het eiland en ook beleid zoals de concentratiegedachte bij verblijfsrecreatie of de regelgeving bij Kamperen bij de Boer voldoen nog steeds. De komende jaren draait het om regulering van het toerisme. Hiervoor wordt ingezet op heldere en aangescherpte regelgeving en het goed managen van bezoekersstromen.

Om bovenstaande ambitie te realiseren staan zes prioriteiten (strategische pijlers) centraal tot 2030:

Zes pijlers

1. Stel het landschap met haar authentieke elementen centraal
2. Houd elk Texels dorp uniek, leefbaar en vitaal
3. Creëer bewust en waardevol bezoek
4. Stimuleer gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap
5. Stuur vanuit inzicht en heldere regelgeving
6. Wees duurzaam in woorden en daden

Randvoorwaarden voor succes zijn hierbij:

1. Samenwerking (frequent, regulier toeristisch overleg tussen de sector, samenleving en gemeente)
2. Gezamenlijke uitvoeringsagenda die tweejaarlijks wordt geëvalueerd en aangepast.
3. Mobiliteitsvraagstukken zijn grotendeels opgelost.

Alle pijlers zijn voorzien van adviezen inclusief aanbevelingen. Deze vormen het raamwerk. Pijlers 1 en 2 bewaken de identiteit van het eiland en zorgen dat Texel meer in haar kracht komt te staan. De adviezen worden vertaald in concrete acties die worden opgenomen in een uitvoeringsagenda die tweejaarlijks wordt bijgesteld. Na vaststelling van dit Toeristisch Toekomstplan volgt de eerste uitvoeringsagenda waarin de belangrijkste acties zijn opgenomen die op korte termijn moeten worden uitgevoerd. Voor de gemeente Texel zat dat vooral bestaan uit het aanpassen en aanscherpen van regelgeving. Denk hierbij aan logies met ontbijt en het niet meer mogelijk maken van het verplaatsen van slaappleatsen. Eén van de eerste acties is ook het opstellen van een nieuw paraplu bestemmingsplan Toeristisch Toekomstplan. Daarnaast wordt er ingezet op gastvrijheid, duurzaamheid en het beperken van de autobewegingen. Dit in samenspel met alle stakeholders op Texel.

Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans - naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland'

Argumenten tot advies

1.1 *Het Toeristisch Toekomstplan geeft de gewenste richting aan voor het toeristisch beleid voor de komende jaren*

In dit plan staan zes strategische prioriteiten (pijlers) met adviezen centraal die, bij verdere uitwerking, er voor zorgdragen dat toerisme en recreatie waarde (blijven) toevoegen aan de Texelse samenleving, maar ook onderscheidend zijn. En ook bijdragen aan een evenwichtige balans tussen bezoekers en inwoners van Texel. In dit plan worden keuzes gemaakt en adviezen gegeven voor verdere maatregelen om de balans te verbeteren.

De zes prioriteiten met haar adviezen worden onderschreven door een klankbordgroep met daarin een samenstelling vanuit de Texelse ondernemers, organisaties en dorpen.

3.1 *In een uitvoeringsagenda wordt aangegeven welke projecten, met welke middelen, en met welke stakeholders we komende jaren willen uitvoeren*

Door te werken met een agenda, en daarnaast een reguliere overlegvorm, zorgen we ervoor dat de genoemde zaken in het Toeristisch Platform daadwerkelijk worden uitgevoerd.

De uitvoering is in principe een college bevoegdheid, maar deze zal ook worden voorgelegd aan de raad. Prioritering heeft hierbij de regulering van logies met ontbijt. Daarom wordt een eerste uitvoeringsagenda zo spoedig mogelijk na vaststelling van het Toeristisch Toekomstplan opgesteld. Het ontwerp paraplu-bestemmingsplan Toeristisch Toekomstplan wordt ter inzage gelegd en uiteindelijk ook vastgesteld door de raad. De raad heeft op deze wijze de mogelijkheid om nog inhoudelijk te reageren op de aanpassingen in de regelgeving.

3.2 *Door te werken met een tweejaarlijkse uitvoeringsagenda is het mogelijk om tussentijds te monitoren en te evalueren of de uitvoering op koers blijft*

Niet alles wat in het Toeristisch Toekomstplan genoemd wordt kan in één keer. Sommige onderwerpen vragen om een langere adem of zijn nog minder urgent. Daarnaast is voor uitvoering ook de inzet van mankracht en middelen van belang. Daarom is het belangrijk prioriteiten te stellen in een agenda die tweejaarlijks weer kan worden bijgesteld en kan worden aangevuld met acties die later spelen. De eerste uitvoeringsagenda moet echter eind 2021 of begin 2022 gereed zijn ten einde de hoogste prioriteiten direct te kunnen aanpakken.

Tussentijds is er gelegenheid om de uitvoering te evalueren en desgewenst bij te sturen. Zo houdt de gemeente Texel ook sturing op het gewenste beleid. Via deze agenda en een regulier overlegvorm als een Toeristisch Platform kan er gezamenlijk met stakeholders als TOP, TESO, VVV, afvaardiging uit de dorpen, en andere belanghebbenden, gestructureerd gewerkt worden aan de verdere uitvoering van dit plan. Hierbij wordt ook gedacht aan een separaat regulier overleg met de dorpscommissies (vorm wordt nader onderzocht).

Alternatieven

Geen

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2021	PM
Structureel	M.i.v. 1 januari 2022	PM

Dekking			
Geen dekking *	☒ Begroting	☐ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

*** Toelichting**

In de uitvoeringsagenda (2021-2023) wordt een voorstel gedaan voor de benodigde middelen in de uitvoering voor de eerste twee jaar. Daarnaast wordt ook gekeken wat er vanuit het bedrijfsleven en andere organisaties aan financiële middelen kan worden ingezet. Subsidiemogelijkheden worden ook onderzocht.

- **Personele/Organisatorische consequenties**

In de eerste twee jaar zullen veel kosten bestaan uit het inzetten van personeel voor de coördinatie en uitvoering, dit kan ook op basis van inhuur. Dit behelst onder andere het opmaken van een paraplu bestemmingsplan Toeristisch Toekomstplan, aanpassen van regelgeving/huisvestingsverordening, aanpassing beleid logies met ontbijt, invoeren van een registratieplicht voor toeristische verhuur van woningen en ook handhaving en toezicht.

Voor aanpassing van beleid/bestemmingsplannen is incidentele inzet nodig.

Voor handhaving en toezicht zal de eerste jaren structureel een bedrag moeten worden opgevoerd.

- **Juridische consequenties**

Dit Toeristisch Toekomstplan vormt de richting en basis voor toeristisch beleid voor de komende jaren. De vorige nota (Nota Verblijfsrecreatie 2016) vervalt. Na vaststelling van dit Toeristisch Toekomstplan gelden nog wel de huidige bestemmingsplanregels totdat een ontwerp van het parapluplan ter inzage is gelegd. De mogelijkheden voor het omzetten naar zomerhuizen op verblijfsrecreatieve terreinen en omzetting in verblijfsrecreatieve gebouwen zonder voorafgaand toetsmoment door de gemeente, de regeling voor logies met ontbijt, de regeling voor maximaal 4 recreatieve appartementen in agrarische stolpen blijven tot die tijd ongewijzigd in werking. De mogelijkheid voor het verplaatsen van slaapplekken vervalt wel direct na bekendmaking van het nieuwe beleid. Dit betreft immers geen recht uit een bestemmingsplan, maar is beschreven in de Nota Verblijfsrecreatie uit 2016.

- **Beleidsmatige consequenties**

Dit Toeristisch Toekomstplan bevat het toeristisch beleid tot 2030 en heeft ook consequenties voor andere beleidsvelden (ruimtelijke ordening, huisvesting, cultuur). Dit rapport wordt daarom meegenomen in de toekomstige omgevingsvisie.

Belanghebbenden

- **Dorpscommissie(s)**

In juni 2021 is de mening van de dorpscommissies gevraagd voor het opstellen van dit plan. Daarbij zijn zowel de positieve, als minder positieve elementen van het toerisme aan de orde geweest. Daarnaast is ook gevraagd naar het gewenste toekomstbeeld. Een samenvatting van dit overleg is terug te vinden in het Toeristisch Toekomstplan (bijlage 4).

- **Externe belanghebbende(n)**

Er zijn diverse belanghebbenden op Texel en ook daarbuiten geïnterviewd. Daarnaast is er gewerkt met een klankbordgroep met daarin een afvaardiging van TOP, TESO, VVV, KADO, LTO, Staatsbosbeheer, Kamperen bij de Boer, Koninklijke Horeca Nederland (afd. Texel), Hiswa-Recron en twee dorpscommissies (Den Burg en De Koog).

Structuurvisie 2020 - Texel op koers

Dit Toeristisch Toekomstplan sluit aan op de uitgangspunten van de Structuurvisie 2020 waarin ook wordt aangegeven dat nieuwe (bouw)plannen in het toerisme de kernkwaliteiten van Texel moeten behouden en zo mogelijk moeten versterken. Diversiteit in aanbod wordt daarbij ook aangemoedigd.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Wet ruimtelijke ordening (Wro)
- Structuurvisie Texel op koers 2020

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Coalitieakkoord 'Balans brengen' (2018-2022) en aanvullend addendum (d.d. 28 oktober 2020)
- Startnotitie Toeristisch Toekomstplan (2018)
- Actieplan Toeristisch Toekomstplan (2019)
- Inwonersbelevingsonderzoek en dorpenronden (2019-2020)